

kat.komp.

311019

I

St. Dr. Mag.

Esl. XVI 360-361 (z.v. Frykare)

XX 362 (z.v. Kultveretnicz)

jet to, minimo kontrollen

Mf 444

Jo

Witold Polon Poz 1639.

Johannes Casimirus.

*Thesaurus Rerum Polonicae per seculorum
et leonis nivavigiorum. Tomus Quartus.*

311019

Biblioteka Jagiellońska.

I St. Dr.

III. b. 31.

III. b. 31.

Poż. 1609

Z A B A W Y RYCERSTWA POLSKIEGO Po Szczęśliwey Electicey Niezwycięzonego,

I A N A KAZIMIERZA Szczęśliwie Pánuiącego Króla Iego Mości.

Wespół z Oblęzeniem ZBARAZKIM y Szczęśliwie dokonczona Expeditia

ZBOROWSKA.

Wydane przez jednego ZOLNIERZA

w Roku, 1649.

W L V B L I N I E,

w Drukarni Jana Wieczorkowicza R. p. 1650.

In Zoilum.

PIĘś sie ty iako sam chcesz / z swą heroką stawaj
Jani sis ozwał doświadczon Rycerska żabawy
Dość czasu: wolno bedzie / lepiej powrócić
Proszę cie / niechciey geba / tey żabawy psonać
Jeśli sis też bezecnie / zechcesz wyzworować
Nożes y niedoczelac swą lepszą wetowść,

BIBLIOTECÆ UNIV.

311019

I br. St. Dr.

IASNIE

IASNIE OSWIECONEMV XIAZECIV.

IERZEMV

NA OSSOLINIE HRABŁ z TĘCZYNA

KANCLERZOWI

Wielkiemu Koronnemu Lubelskiemu, Brodnickiemu, Lubomskiemu, Lubaczowskemu. &c.

STAROSCIE,

Pánu swemu Zdawná Milosćiweemu dlugoletniego Pánowania.

Nielegodzi się Iasnie Oświecone Moście Xiażę Panie à Dobrodzieiu moy zanžiętego wsobie raić dobrodzicy-stwā: kturego ze mi się na Dworze W ássej Xiażęcę M ēci w Młodſzych latach moich zazýwac' doſtało tym bárzey in virili ætate conſideruię źem za nie W ássej Xiażęcę M ēci Pánu y Dobrodzieniowi swemu nieśmiertelnie powinien y to by mi moia zdärzyta fortuna, gdyby mi takowa podała Oc-caſia abym garstkę Krwie moicy vnicum z tey deuastacietey Nieprzyjacielskiet solatium za doſtoicēſtwo y stanę W. X. M ēci (wſyfikim wiadom a narodom) wyłać doczekat. Kiorego ſczęſcia gdy na mych Oyczystych popieliskach wygladam iefko mię že z uprzejm a y powinna žyczliwoſcia moia W.

X. M. nie odzywam się więc siedząc nad Horynią na nie-
szczęście nárzekając czasy ptacz zdęmuic pātrzac na zgo-
rzate Oyczyste popioły. Wczym sam rozum ukazał drogę
abym do W. X. M. Páná y Dobrodzieja mego rta moja
udali się zábawą. Ktorego Szczodrobliwą łaską w Młodych
latach obdarzony nic nie waipię gdy taż Miłosćima W. X.
M. przystąpi y tż na vstudze Rzeczypospolitey stracone
Hołocwo moje satiabit. Wtey tedy pułtyni moicy wydania
Zabawę lásnie Oświeconemu imieniu W. X. M. przy-
pisać umyślim, iako temu ktorego wysokicy stanowicem
obligatus y przy niey samego siebie debeo. Weź że W.
X. M. przytey błahey Zábawie moicy y mnie z i Vnízone-
go y zdawną obowiązanego Slugę swego który dluoletniego
Pánowania przy wszelakich fortunnych zamystach W. X.
Mći uprzeymie Zyczy.

Nie

Nie smacne w tym połoku trudow wspominanie
Komu sie wznaki dali ile wspomni na nie.
Lecz Poeta osadzil dobra niegodnego
Ktory bez prac do szczescia pospiesza znacznego.
Rowzem cnota zawoze znieść tego nie chciala/
Praca swa y odwaga vrastac wolala
Pelna iesz przedsiwzietia moiego Oyczyna/
Kto podobna odwaga żyje lacno przyzna.
Pelne wszystkie Kroniki / odwaznych Polakow
I po ziemiach Poganskich Malaczonych slakow
Jesli kro dawne lata a zechce przebieżec
Wolal Polak umierac niż nieslawnie przeżyć
Lata dane od przodkow we slawie lubiącsey
Co zepsował od wielu pokoy lat kwitnacy
Jesli blizze iak Mlodzi wieki concypuią
Slawie Polskicy nabystey nic nie vstepuią.
One wiekow potomnych godne nie zmazania
Odważne cnych Rycerzow wlosney krwie rozlania.
To wciezkich Occasiach (rzesze) za swietego
Prustich meżnie Oyczynie: Z YGMVNTA TRZECIEGO
Oddali/ gdy zdradzieckie na sobie fortele
Zdrad wszystkich y potegi zatrzymali śmiele
Zastuzili v Nieba za swe znaczne cnory
Wiekopomna pamietke swey dzielney roboty

Niechże wasze odwazne aż do konca świata

Wslawie wieczney nie ging choć skrocone lata
I lubo skapa Parka innym vskroclu.

Ze przez krotlosé žywota ani dopnscilá

Swietemu czasow onych nagrodzic Brolowi

Niech ze iuz slawis washa až ku Syonowi

Idzie: gdzie sam pamiatay na ich dzielá Boże

Niech ich laska bliebista za ziemię wspomoże

Ktorym tym Chrześcijańskim Rytmem vprositszy

Láske: godnie ieżeli: a swa obraciroszy

Mowa: bo przedsiwzietia y do tey Korony

Idac świezych przyladow slawnych na wse strony

Nie moze cie zapomniec blahé pioro moje

Ktory w przypominaniu slawy Polskiej stoi.

Czwarty iuz W LADISLAWIE w nisbie Kroluęcy

Panie ze zly y Krolu Oyczysny placzacey

Ktora za Panowania na lata swe złote

Wspomniawshy wyżej niebios two przenosi enote

Kiedy żyła w pokon te tylko z bawie

Maiac z Nieprzyjacielem poslonym o slawę

Dopomogle ciu Panie w Królestwy młodości

Danej Polsce z przedkow twych Jagelow wolności

Bo ieżcze za žywota Switego Rodzica

Znalala cie Paná Polska a nie Królewiczá

Gdys zdrowiem spot z ochota za Oycowstie Państwo/

Gromil mestwem y slaw a potegę Poganska

Czego do jas halony w przedsiwzietiu swoim

Othomanisti Poganiczec: kiedy szczuplym twoim

Vfcom

Vſcom: tuſyl oſiadac Galery ſtaſliwe

Lecz ſczeſciem y ohoſa ſerca nie lekliwe
Pániſtim. idę odwajniie znoſić Pogániná

Wypedzaic ſwych granic brzydkiego Turczyná
Dopomogly y ſame twey Pániſkiey ohoſcie

Koronnego Rycerſtwá przy wrodzeney chocie
Mejne džielá kturemi znieprzeliczonemi

Odeſć muſial Pogániec vſcami wielkimi
Nuž gdy przyidzie o dálhey / twey ſu Polakowi

Chocie piſać: tu mieysca zbywa rozuſomovi
Jako čis przyrodzenie zrodzilo do tego

Czym ſerce powabiles Polaka kúzdego
Ze Detretem Niebiſkim ſwietły powabiony

Zygmunt Trzeci Rodzić twoy: tu nie wiſſe ſtrony:
Polak ſukáć za Pána: lecz iednostaynemi

Wladysla w Czwartego, my za Pána mieymy
Zgodźil ſie ſiemian okrzyk y do Niebieſkiego

Bo wola ſam potwierdzić. Bog okrzyku tego
Ze gloſem iednostaynym za Pána obrány

Był Wladyslaw poddánym z Bogiem podobánym
Na czym že nie ſchodziło przy wolnoſci miley

Meny tylko puſtynney piekzoney y žywey
Alic wſchodnie od Dunaju / poſtrachy nie były

Poteſnego Turczyna wielgoliczne ſily
Grubey Mostkoj Tyraniſtwá na Pániſtwá wzniecone

Szczeſciem y tva odwaga dobrze pokrocone
Vznał ſil vznal mocu / vznal y odwagi

Synow Polſkiey Korony: Niebezwyſtyney plagi

Džiki

Dżiki w polu Tátárzy swoie Koczwistá
Wdžicyżnie odprawował / niesłyhać nazwiská
Nieczaiow / Krzywonosow á sworolnych owo
Pánskie tue rozkazane zatrzymalo slowo
Kiedy reke podniesli na własne swe Pány
Mir zdradziecki bezecnie wziąwszy z Bisurmány
Nie byla tak szcześliwa / pod ten czas Oyczyna
Ktorego kto doczekał / z żalem wielkim przyzna
że Páná opiekuná / na ten czas skräcila
Gdy iey zmowa Pogánska gráńce ścieśnila
Nie folgując niczemu y przyrodzonego
Gráńce lamięc prawa: oczym mieysca swego
że wspomnie / tu nim skárgę poddánska przeloże
Tryd / w Pánskiey niebytności / z Oyczyną pomoże
Cny Pánie snać y w niebie siedzący wysoko
Na te Polske znedzniela tue obracaż oko
Jak ci serce boleje gdy poddani twoi
Połoui żagywać w Poddanych niewoli
Nuż zaś Dzielnych Hetmánow y Rycerstwánego
Dla przykładow wypisać nie rozu miu mego
Lamentować z Oyczyną / nie dopuści za serce
Umysłony moy zamysł tu wyrázic zechce
Saczym niechay waleczni w Niebieskim połoui
Ś swem Rycerstwem Hetmáni po tym Ziernym boju
Żagywaią mnie świeżej odwaznej zabawy
Cnych wypisać Rycerzow myśl závodzi spráwy
Ktorzy chlopska impreze / na Oyczynie milę
Wywarta zatrzymali zmierzliczoną silą

Przy

Przy fortecy Žbár ižkley Bisurmián skupionych
Moc hultáystwa niezmierna wkupe na zgiononych
Ktorych dobrze plaſzaicę po te uſytkie czasy
Marſowe nie marſzenie ponosige niewczasy.
Skoro chlopsta zdradziecka pora pominela/
A Žima za swym czasem stateczne vielā
Cuy OSTROROG za wols Pana obranego
Kupi polk swoj Rycerstwa do kraju Ruskiego
Z ktorym sercem odwaznym daley sie vdaje
I gasi zapalone swe Oyczysse kraie.
Tam habla vſramiajac/ gdzie potrzeba byla/
Gdzie tez zasis chytrego buntownika sila
Dzielnoſcia y powaga Pana vſtrazona
Do poddanistwa zwylklego/ Panow swych wroconia:
Tam wrodzona laſkawosc/ swa lubo chytremu
Oewiadacza hultaiowi krwi zaizzonemu
Tak maderze ugasiwy wzniecona pozoge/
Ukaznie braci swey Szlachcie w domy droge
Sam wlasne popieliska nawiiedza: A ono
Rosprawnie po lezach swe Rycerskie grono
Odważny LANCKORONSKI, w ten czas nie proznuię/
Opodolu od Pana zleczonym rokuie
Gdzie tak habla iak madera vſpałaia glowa
I zebranych kip gromi swomoleniwo ono
Tym gdy ciasto w Podolu, chytre przenosiny
W glab sprawnie Buntownik dzikley Ukraine
W Barze swe zalozya hy stolice halonę
Kupi zewsząd do siebie grabianstie grono

B

Wtym

W tym czule LANCKORONSKI nie cierpiac swarolli
Lecz z garzka malz ludzi: o Oyczyno gwoli
Tobie zyczac umierac / w tropy postepui
Gromisc kupy odwaznie / gdzie onich przec zule
Siezyka z rozumiawshy iż nierowne sily
Zewszad do Szarogrodu chlopstkie przystapili
Mladry / wodz nie kwapiac sie wnet Colledze enemu
Dale OSTROROGOWI znac a ten swoiemu
Colledze / y Oyczynie / biezy ku pomocy
Dzienna zmioszy satyge / nie folguje nocy
Kpredko z swym Rycerstwem ciagnie ku Podolu
Gdzie zczulem LANCKORONIK.M swoie sily w polu
Kupia: doś Marsowa zwalone zabawę
Lecz odwazna swych Wodzow przyhecone sprawę
Idę we trzech Tysiecy na tak zgromadzone
Wojska y Szarogrodskiem murem otoczone
Przychecacie odwazne / Rycerstwo do tego
By kup przedsie nie brali chlopstwa swowolnego
Mowiąc: da Bog že waža eka niemieskanie
Tey swywoli y w murach y w polu dostanie
Jakož Pan Bogoboynym wodzom / blogostawil
K serca na swarolnych Rycerstwie zapränil
Wiec skorosie o Wojsku Buntownik dorowidzial
Ktory z swoio swarola / za murami siedzial
Wywodzi swoie vsce zgromada zuchwalę
Wołochow zdraycow mając przy chlopstwie niemalo
K tak garfikie maluchna / Rycerstwa gdy z oczy
Wnet pulkami na kolo z okrzykiem otoczy

Lecz

Lecz serca Wodzom dżilnych nic nie vstrážone
Rycerstwá zásie cheći slawą zápalone
Smogha meźnie potege y tak trwa potrzeba
Wnet przybywa na pomoc maley garstce z Nieba:
Pośilek z éwietey lásti: alic otoczone
Pedzi Wojsko przed sobą pulki nie zliczone
Alic mija ūlak lubo dobrze vdeptány
Hultay z przysieżonemi swoimi Pogány
Jedni do Szarogrodu sporo vciekają
Inni w lás y pobliże zamczki w padają.
Dopomogl wodzom pracy Sieniawski poważny
Kadę y w tej potrzebie z pulkiem swym odwazny
Tāmgoniąc przez cały dżenj żolnierz zmordowany
Nad miastem stał od swych wodzow zatrzymany
Co sie nie bez osobney lasti Bozey stało
Zacym wodzom od Miasta odstać sie zdalo
Lecz gdy Miasta dobywać zmordowane sily
Wojska spracowanego / nam nie dopuściły
Do Baru zas potrocił tak ráda stanek
Gdzie idących nowiną wodzow doscignelá
Ze w luczynu z pogromu chlopstwo sie zapárlo
Ktore Wojska dżielnością dalo ped miecz gárlo
A tak z Wojskiem do Baru názad przyciągneli
Pilne oko na zbráde Buntowniczą mieli
W tym zdrayca swe Poddanstwo wodzom osiąruje
Wedle pakt vnowionych pokoy obiecuie
Czas przyszeli byl po temu / by Wojsku wytchniono
Za czym pulki w pobliżejch miastach polożono.

Jak predko o rosprawie nowina ich doślę
Wystra: záraz nawyka swawola vrostę
Kuſza sie o Niedzybož Płoskitoro y daley

Lecz wſedzie doznawają reki mezkie śmialey
Gdy pola Niedzybožkie zdradziecko okryli

By mnozstwem Buntowników tuſzać wystrąſyli
Ale nie vſtrąſzenym pulku SIENIAWSKIEGO

Sercem zache Rycerstwo dawzy do bliższego
Pulku znac o posilki trupem napełnili

Ich ze krewią Bug y Bozek rzeki posiliili

W tym buntow tych Princypal Poddanstwo swoiemu

Oddaje lubo chytrze Królowi Polskiemu
Przysiega na żywego Bog vperwia pokoiem

A tu chytrze znosi sis z Bisurmancem swoim
Ktorego na ratunek do siebie vdcue

Państwo z Pany wespolek oddać obiecuię
W wiekuſta niewola Ale Bog wierinemu

Nie dalejczce żaginęc Narodowi swoemu
Bo lubo nie spodzianie y moc niezliczona

Nastapila Pogancow y zdradziecka strona
Potege swa wywarla: Pan Bog ludu swego

Uchronil widząc zdraude z nieba wysokiego
Pan iednak nowo obran lubo obiecuię

Zdrajca pokoy o Państwach swoich pilnie cjuie
Daie Regimentarze w Dzile dce riede em ch

Y w Rycerstich zabawach dobrze wycwiczych
Szedziwy z Dobrowice wprzod Regimentuie

FIRLEY który pierwohy pulk pod Źaslaw kieruię

Pracom zásie przywykły LANGKORONSKI slawy

Zástepuie Pohanicom pod Kupielem dawny

Szlak czarny : który sobie zdawnia smakowali

A tym swych Pobratynow często przepedzali

Jakosz y po przyjaźni nowo z przyejoney

Bisutmanin popedzil / blakiem nie zliczony

Tym hultaio: miezbożnych przysięga sprawila

De zdradzieckiem zdradziecka przysiege zganiła

Jeczze teraz hultau wokowach Poganskich

Nie umialy hanowac obron twoich Pańskich

Ktorzy za twe Domowe wczasy / krew swoa leli

Zaczymescie w pokonu / z wezäsem swym siedzieli

Drosly wasm za pracę Panow waszych rogi

Niech Bisutman wygadza żadzom chciwym srogę

Lecz rozum roszajui abyim znedzniionego

Wiecze piorem nie trapil lub bez rozumnego

Tu do Regimentarza ciebie OSTROROGV,

Obroce wiec trzeciego : A tu dusam Bogu

Nie jednego slawy twej / zawstydzę żoila

Tych sromota Pilawska wiec narodzila

Ktorzy plocha wieczek / chec iak pokryc swoje

Wasilisa odwagi dzilne tunicie twoie

All skoro posluzny iuz Regimentowi

Żołnierz oddan twoiemu niech żoł przymowil

Schodziło li na twoiey Cuy wodzu czulosci

Jakoc chotka kazala Oyczystey calosci.

Bromles zastawiac pierś nie zakryte

Da to cie nic nie wątpie nagrody obsite

Czeladz doznas Géństicy leſki ſczedrobliwęy

Będz obronač iakoś iest Oyczynie ſyczliwy

A przeklety obmowca pozytku doſtanie

Za iezyk ſczebietliwy ze lgarzem zostanie

A twa wnieprzeliczone / slawa poydzie lata

Poki ſtaſitelnego starać bedzie swiatá

A tak gdy sie na miejſca mienione ēcięgi a

Rycerstwo : wnet z posrodkā siebie wyſylaſ

OSTRGROGA Wodzowie: Aten do Warshawy

Dzialne tu pulku swego / poleciwshy sprawy

Rotmistrzom Pouczenkom do LANCORUNSKIEGO

Ściągac sie Rozkazawshy Wojska Kupieſkiego

Wiec skoro sie skupili nuz tež do roboty

Wdaiac sie Marsowej a to z twey echoty

Odwazny LANCKORONSKI tamże iezykami

Ktorych reki Rycerska / gnala až kipami

Nauçzon by zdradzieckiey przyiedze nie tuſyl

Zaczym Wojsko w granicę buntowniczą ruszył

Tam Puſki ostoczywshy znaczne w Ostropolu

Dalej bitwe wypadlym przeciw wojsku w polu

Przagania iak bydlo do miejſkich okopow

Paniſka w tym láskawoscią / chcec powabić chlopow

Posyla by Poddanstwo oddali powinne

Ale chlopstwo nie na to y otrombia inne

Hastā swoie Buntownik: dusiąc w okopy

A nagania do walow mnożtwem wielkim chropy

W tym Wojsko nastapilo do koła otoczy

Do walow choc naſtrzelbe meźnym sercem ſtoczy

Pierzcha

Pierzcha záraz Buntownik porzuć wózky Waly
W flucze tylko ze zdrowiem včieláci stály
Ale v tam dal gárolo; otož korzyść twego
Wzięles Buntu Hultau z Bisurmánionego
Nápiles sie dowoli krewie swoiey Pogánskieu
Doznales sam nad sobą mocney reki Pánskieu
Wiec lubo noc inż záhlá wojsko w sprawie stoi
Pohániec z dámku y skal wychylic sie boi
Modz madry y názaiutř laste osiątuie
Cstatek tych tu źbieglcow / żywotem dáruię
Daproz on swych rągnie on co chcial byc scogi
Buntownik nižko kládzie modzowi pod nogi
Wykonywa przysiege wespolek z Mieszejany
Ten Królowi posłuszyń ma byc / a oddany
Jako byl przez wšytek wiek w Paná własnego
Tak oddanistwa przysiega potwierdza zwycięzca
Tam gdy tak Pan Bog hezesci: FIR LE Y zpod Žastawia
Kuha česci pulku swego ten w Žwiachlu zastawa
Umostwo tego Pogánskwa a ci z opilemi
Stocza sercy tu Wojsku omi zás Mežnemi
Wespra pulki swawolne do miasta zapadz
Gloha o milosierdzie áci hárdozje gedz
Deklaruię to z malow ráczej Tatarowi
Oddanistwo wola oddać nižli Polakowi
Táczym hárdość swa kare wziela z mezikre reki
Žwiachel zdymem omi šli w wiekuiste meli
Ta vrekrowani Rycerstwa zabawa
Obroci cne Rycerstwo w prawe skrydło sprawę
Alię

Mieć hčiwy Pohániec Tabory prowadzi

Wnet szabla zakrwawiona ohotny záwadzi
Solnierz y tam rozgramia miedzy Sulzyncami

Chlapotynem wielkiego Xizjecia miastami
Wiec lubo to karanie nad nimi wisialo

Bozkie že gdzie sie mnostwo onych pokazalo
Nie zmiernie z wielka haniba odnosili plagi

Przez Polskiego Rycerstwa dzielnego odwagi
Lecz swa wola swa gore w dżikiej Ukraine

Bierze choc Buntownikow krew rzeckami plynne
Chytry Woyny Prynicipal swe wojska gotuje

A tu Miedzybożowi sciągac rozkazuje

Sam wyglada codzennie Poganskiey potegi
Łekac sie Rycerstwem z swoim mnostwem reki

W tym tu Miedzybożowi Pulki idą wielkie
Staranie o fortece tamte czyniąc w szelkie

Gdzie Krangielt z Niemiecki siedzial choragwiami
Tamże nań vderzyli wszystkimi silami

Nowina iako preko ta LANCKORONSKIEGO
Dofla / wiedziec: wnet z pulku OSTROROGOWEGO

Szle SOKOLA Kochmistrza z heścia Choragwiami
W woynach doświadczonego heściem y dżelami

Bierze z soba sto koni ohotnika swego
O Glowe w Condyciach dane Zielinstiego.

Ten zastawshy na polu Czterdziesci Tysiecy
Miedzybożkim kuśi sie alie ieszce wieczej

Przybywa swowolenstwa owo nie vstraszonym
Zastonil weissne miasto Solnierzem zgłodzonym.

Cuz

Tuż wtropy podwoch za nim z pod Kot Tatarzyństwā
Wyprawuie mody wodz: A ci do myśliostwā
Marszewego pośpiesza ku Śnieżybożowi
Chciwi wiedziec napredzey iako Sokolowī
Szczęście sluży wysłudze Rzeczypospolitey
Lecz ochotnym usługi dostało się y tey
Przypadna o poludniu nieprzyjaciel swoje
Zdrada śluje na zdrowie mała garztko twoje
Nie długorozmyślajc lub to mnóstwo widzą
Smala się garzka swoią Rycerstwā nie wstydzą
Suna się zaczym sila wielka nastapili
Tu nasi aż do miasta nazad powrócili
W nocy LANGKORONSKIEMU ta przyszła nowina
Zatażem animuje Koronnego Syna
Zaczeli piękne wojenne wasi Towarzysze
Cne Rycerstwo iak do mnie ich staryna pisze
Czyż Braterskiej krewi swoiej niedamy odsieczy
Bogawziawshy na pomoc: nic nie szercząc rzeczy
Po ochocie poznawshy zaraz je do koni
Alić dręgi posłaniec wteż tropy goni
że Wojsko konne idzie a tam obleżony
Endzożiemiec na wszystkie Śnieżybożkie strony
Wiec my temu na odsiedz wodz chętny odpowie
Zaśiemca y Polaka gotowem dać zdrowie
Tożreżuniem o waszey cne Rycerstwo enocie
że mis nie odstąpić wzawietey ochocie
Zaczym nocą pośpiesza tam Tryumphałcego
Zastaje z Woloszynem Pohancą brzydkiego

Aż Pompá w komeś poſzlá / Krāngelt vwolniony
Tryumphator z Tryumphem / w plácu položony
Pryncypalá wydań ſe zá mil ēiedm ſtoi
Lecz bez Ordy ná Lachow náſtepić ſie boi
Czeka iátkich poſilkow dwá dñi LANCKORONSKI
Chcęc zgarztká málą vmrzeć dla Korony Polſkiey
KONIECPOLSKI w tym z swemi ludzmi náſtepuje
že ſzedl wodz na potegę poſilki gotnie
Temu ſlawy OSTROROG dopomaga chciwy
Alic glos ten ziezykow ná náſzych ſtráſliwy
že Ordy ſto Tysiecy pulpietá ſroć chłopow
Rupią ſis nie roźnaſi jako w polu ſnopow
Táci zdrowie odwažli Rycerſcy Pánowie
Lecz nie równoſć obacza Koronni Synowie
Rádz w Konſtantynowu / gdžie naſzym wpoſilku
Czeſkal FIRLEY, w Tysiecy kommonniča kilku
Cni Pánowie Rycerſciey wiádomi ochoty
že zwrođzoney / tak rádza ſu Oyczynie enoty
W pol z sobą Cudzoziemcow biorą yármate
Dawshy wprzod Buntownikow dobre ſáre zá te
Nápomianhy tych buntow / aby poprzeszali
O ſobie y odziałkach własnych ſwoich dbali
Owi woſily dusiaſc ſhordzie odlažnia
že z Viſurmaná potegę niezliczoną czuig
Wodzowie uioſac pierś / za Oyczynie milę
Idę wie vſraſheni ta złaczona ſíla
Alle ſkoro ſwe pulki do kupy ſtupili
Koźne rády tam owdzie ſie ruſyć byli

Alic

Alic głos jednosciany tu vimierac trzeba
Biedba o nas Oyczynam posilk z lieba
Nie godni prosic bedziem wprzod o to prosimy
Wodzowie naydziecie miejsece gdzie my polożemy
Zdrowia swo za Oyczyno wiec wrade dopiero
Kody stanac Obozem pod forteca bylo
Krzykna na to Rycerswo wodzowie a iesli
Fortece nie dojdziemy atoż nasze pierśi
W fortece obrośmy : w tym żbarąż obrali
Dokad hezescia zwalone / swe sily sciągali
Nie dugo zdrayca wytchnać y tam dal lecz mięs
Ślupiwozy swa Braterska z Bisurmany sila
Zwielkim Ord / y hultaystwa / wojskim nastepuje
Tu wojsko o czulosciuey Oyczynu cjuie
Czestimi podiazdami rwac Poganskie sily
Poli wskytka potega swa nie nastapily
Już z iezykow sprawieni / ze stanął wodzowie
Boż Tabor pod Kamieni OSTROROG odpowie
Wiechże wyrok niebisci stanie sie nad nami
Ja dzis zagony zegnam sie mile Collegami
Komistrzow Porucznikow zbiera pulki swego
Myel im opowiadaiac przedsiewziesta swego
Dzien był w ten czas Niedzielnny : przetoż swe sumnienia
Porzątnowhy do koni od wskytiego mienia
Z pulkiem swym ku Panom na cala noc poszedl
Tych zagony świtaniem / w pięciu milach doszedł
Od żbarąż tam iedni bezpiecznie koczuja
Drudzy swe delicie w miastach odprawuj.

Nastąpił wódz odważny y rozgromił meżnie
Rozaków z Tatarami nabiwshy potężnie
Jeżykow aż z Śadnieprza Collegom odsyla
Stanowshy pulkiem w sprawie o chotnych posyla
Do miast y wsi poblizszych by tak pogánianā
Jako y zbraconego z nim bili Rusinā
Ochotny idzie żołnierz czyni roszkazanie
Wnet przedko minaczyńa swym mestwem dostamie
Gdzie Pohanicc z swym bratem roskoshy zażywa
Tām gromi a wódzowi iežykonu przybywa
Wpadnia z tego pogromu w Tabor iak szaleni
Sprawy dać nie umieią od kogo gromieni
Boże wojskow chodzi tey uadzieie byli
Zaczym sie po tey części wiecey nie dzielili
W tym starony SIERAKOWSKI przychodzi z ochotą
Saniercię mieni strażony wódzow prosi oto
By mu dali posłkow wiec doświadczonem
Nie przeczą nic wódzowie mżowici tuzim
Dwielka idzie ochota ten ku Taborowi
Jak Polskiemu przystało właśnie Szlachcicowi
Tām sila Nieprzyjaciół wsparty vstępuje
Za ochote iednak wódz takowę dzielię
Dziesiąty dzień był Lipca gdy oia haranica
Nastąpiła na wojsko brzydkiego Pohaneć
Ktorych Polskie Rycerstwo wita w polu możnie
Wspierając od Obozu pulki ich potężnie
Prawe skrzydło OSTROROG z WISNIOWIECKIM trzymał
Sieniawski z Koniecpolskim w posilku przybywał
Lanc

ŁANCKORONSKI z FIRLEIEM lewe stczydło mieli/
R ci także Pogánstwu odważnie stanęli
Wzajemna trwa cały dzień a krewawa potrzeba
A duże mielią się Chrześciankie do Nieba
A Poganiec przeklety pańszczyzne piekielne
Uapelnia położony w placu reka dzielna
Gdy sil z szczęściem sprobował nazad wstępnie
Jak dalej sobie począć z bratem swym roknie
Namioty w tym Pogánstwie w polu rozbiliąq
Cial w pobojułowiskach wzajemnie hukająq
Noc przyszła w tym straż oboż otoczono
Czerni ięzycze z Taborem nie masz przestrzeżono
Dla tegoż ta sobotnia noc była spokojna
Krewawa zásie świtaniem zaczela sie woyna
Z Tatarami y trwał nim z Bisurmaniony
Hultay przyszeli z Taborem dopieroż skrwawiony
Wstępnie woennik ku Koczowiskowi
Strona rada swoiemu wygrana żystkowi
Gdy mnóstwo nie zliczone obacza wodzowie
Co tu czynic do rady Młosciwy Panowie
Nie lza ieno umierac iednak o sposobie
Naradzmy sie wzajemnie w tym tu gronie sobie
Wiec zaraz do okopow co żywio sie rzuci
Kozbite po Maydanach namioty porzući
Animu a Rycerstwo emi Regimentarze
Kto umrzeć tu nie życzy niech go Pan Bog starze
Przywodzącnych Polakow przykłady przed oczy
W tym Kożak chytry Cabor swoj na kolo toczy

Tatarzyn bawi Wojsko swoiem woienstiem
Nacierajc y zwodzac hárce Romonniem
W Poniedzialek k wiecoru Salutem nam zdzial dajc
Otoczonych ná kolo iak swoich witaic
Dzień przyzedl Malgorzaty zaledwie switalo
Jak sie mnozwo Poganska do skutru zebrallo
Ze wzad gwałtem nastapi: wproch kule bogaty
Kozak parzy do walow z potejney armaty
Co raz bliżey to mnozwo walow pr wstepnie
Ten strzela mnozwo drugie w okop sie funduje
Wypanie iezda zwaln iuz ku Niezporowi
Słonice sis w ten czas malo i tak Kozakowi
Myli syki y z hańcow potejnje wypiera
Samicz tlicze Armaty z prechami odbiera
Tam Vieyski zswa Rota Rycerstwa dowodzi
Gdy wodzowi iezyka za syie przywodzi
Skoczy z boju Tatarow potega nie mala
A ta naszych zemdlonych troche pezelamala
Sil: Tam ludzi nie malo Rycerstwih stracili
Sglodzonych skap w okopie nadwiatlone sily
Raczey skupy wypedzic inzech my voli
Okopu z muskietami mocno sis vieli
Czym Kozak bespieczniej sis w polu rosposciera
Dzień y noc swe okrzyki z fortelem wymiera
Szesnasty dzień Szkaplerza swieto w ten czas bylo
Gdy chlopstwo zewzad mnozwe do walow skocylo
Mrowki własne nie przeyrzysz mnozwa tego okiem
Dworzaskiem nie wypisanym po polu herkiem

Edy

Gdy z strzelby dugo nośney bárzo dotkuczyli
Wycieczki po podziemne nási porobili
Ktoremi gdy sie zblížal lupil Kozak chciwy
Ku wálowi wypadli żołnierz nie lekliwy
Gdzie dla lupil bieżacy sam sie w lup obrocil
Nażad kiedy do swoich z placu sie nie wrocil
Han z tym do Chmielnickiego poselstwem posyla
Takowaz to Kozacka iako widze sila
że tey maley garztecki / w tak blachey kurninie
Dobyć nie przemożecie : wiedz o tym Kuśnie
Gdzie mie dlużey na rzeczy bebziesz trzymal darmo
Przywykle syie chlopskiej wnet poniesiesz iarzmo
Abo cie iako zdrayce do rąd Pánów twoich
Oddam tam że odniesiesz karę robot swoich
Przychecil tym poselstwem ono zaizzone
Chlopsko lázlo do wálow / iakoby żalone
Chmielnicki na poselstwo wzdryga sie takowe
Zaczyen do swych Junakow : tak zacznie mowa
Wyście mie o tylodcy przywieledli do tego
żeem Paná y narod swoy zdrodżil a innego
Szukać z strony myśalem / dla waszy swawoli
Obierajze kożby zwas / co kto ręczej woli
Czy w Tatárskę niewols isć wespol z dżiakkami
Aboli zdrowia swoje okupić Lachami
Krzykną iednostawnemi / niunte niunte nási
Ale ich te ochote Rycerz Polski gasi
Ta mowa gdy Junakow swoich animuje
S taką rzeczą do Haná posła odprawuje.

Slyka:

Slyšales mych młodców / odpowiedz / yž iak
Krucili sie ochota / pewienem za taką
Predko Hancka Mość z Wojski oblowi się swemi
I napełni swoje żemie Lachy bisowemi
Okopy nie odstapie aże ich za syje
Hanckiey Mości przywiodę : w tym sie Kujawie būte
A Pogānin po gorach patrzy na robote
Ktora nie ustawala aż w wieczor w Sobote
Gdy gesty trup zabielał ono mnożtro chlopstie
Polożylo na placu cne Rycerstwo Polskie
Ustępuje z Junacką ze wstydom zochota
Zdrayca nazad w Labor swoj alic zaraz o to
Prząsie Pogānin zaczym kreci głowę
Jakowaby Hancki gniew modl ułagać mowa
Padzy do nog v Hanckę rzecz taką prowadzi
Caru moy milościroy tak mi rozum rādži
Odpocznijemy pod temi my ty Namiotami
Niech zagony wespolek z meni iunakami
Idę w głąb ja z rozumiem miejscia położenie
Zaczym lącney ich Kozał z okopu wyżenie
Gdy iakiego potreba pomysle fortelu
W tym dostatku v szlachty ci napełza wielu
Daje rādzie bezecney mieysce Bisurmanin
Idę geste zagony / tym czasem Pogānin
Podjezdza pod okopy pokoy vláznie
A chytre go z Pánami braterstwa tentuie
Gdy sie y to na on czas modzom podobało
Rycerstwo od Marsowej zabawy ustało

Przy-

Przyjezdza tu ku wälom Sepherkázyágá

Ktorego w wielkiey Cenie v Háná powagá

Wiec tego KONIECPOLSKI braterstwo przyjmie

O zdrowiu Hániskim innych z nim rzeczach rokuje
Pótrzy z Walow Rycerstwo na braterstwo mile

W tym z sobą pomowiwshy/ nie sprzykrzoną chwile

Odezwie sie z przyjaźnia Tatar y ták mowi

Ześmy my y Chmielnicki do zgody gotowi

Zá žyczliwość dżiekuje rzece KONIECPOLSKI

Wiadom dobrze y sam Hán iaki Trybieś Polski

Ze ieden bez drugiego/ o Rzeczpospolita

Jle gdžie sie traktue zaczym y ty wiedz to

Ze z toba kolo tego nie mogerokowac

Wasz taż ta przyjaźnia nie zechcem spernować.

Zaczym do zniesienia się biors to z starshyną

Hästo z sobą widzenia na godzins inną

Odłożmy ja starshynie opowiem/ twe checi

Ty mie zásie przed Hánem/ miej proże w pámieci

Z tym sie z sobą roziada a Braterstwo ono

W codziennym przejezdzanu w dluго odłożono

W tym chtry Rebellizant przejezdza się w kolo

Oprzystym radżac htyrmie: zaczym Ordzie czolo

Pułsza; a dla Junakow/ szrydlá zostawie

W tym htyrmy niezradzone Armatę gotuj

Wtorek byl Bisurmaniec penawia przyjaźni

Chtrym ciesząc braterstwem Pánów naszych dražni

Gdy Sepherkázyágá/ przyjezdza k walowi

Starshemu o tym dadzą wnetże znac wedzowi.

Straszny Ordzie wyjezdzia Xiazę Wiśniowiecki

Regiment wyjedł z nim dla zdrady Niemieckiej
Z nim tenże Koniec Polski przyjaźni ponawia

Jeden w zaiem drugiemu dobry dzień oddawa
Wspomni zaraż Pogánin z Koniecpolskim mowy

Oboje wojsko náże do zgody getowe
Zaczym gdy by starzyna wasza pozwoliła

Ná tym by zaraż plácu pewna zgoda była
Odpowie Wiśniowiecki Bog z wysoká widzi

że sie poteg obojga tá garztká nie rostydzi
Ale że rov swa przyjaźń nam ofiarujecie

W zaiemna gdz Bog zechce od nas mieć bedziecie
Wiemy kto was tu zwabil / kto zwami woinie

Bog iednak kto zwycieży sobie zostawuje
Jeśli chcecie przyjaźń tá gotowa zwami

Niech sil swych hanielczy z rebellizantami
Vstromi da Bog reká / náha zdrayce tego

Lubo sie nic nie wzdryga y zprezyściezonego
Zdradzieckiego przymierza : co jeśli tak stanie

Náha ná tym przyrzekam starzyna przestanie
Ná co chytry Pogániec / do Xiążecey mowy

Malo sie co stosujec / zdradzieckiemu słowy
Opokoniu rokuje w myсли co innego

Xiazę to zrozumiawszy odjezdza od niego
Czas ten wsytek takowez Traktaty strawiili

Potryiomą chytrością zdraycy zábawili
W tym pedza niezliczone zdobycz y żegony

Bydla ludzi z tey owej prezentując stronę

Oko-

Okopanym żołnierzom by serca trącili
Owi swe zapalone by krwią ugásili
Jek w bogich Chrześcian / aż niebo przebiia
Bisutmaniec z hultayswem Orezem wywiia
Żołnierzowi wołopie aż sie serce kraie
że lub zdraycom poddanym / posilku nie daie
Lecz piekemu wołowac / rzecz trudna konnego
Lub z żalu / placzem zdite serce pàtrzacego
Maryey Magdalenie dzien byl poswiecony
Gdy sturmy swe Poganiec pokaże halony
Ktore gmin nie zliczony / toczy ku okopu
Lub sam Pan Bog przeszkoła byl na ten czas chłopu
Deshcz nie zmierzy za syie leie przecie tezeba
Stowcieżyc: y przeszkoły przeciwnego nieba
Kyle dobyc tych Łachow a głupie swawoli
Dosc wczymie / y wekwi nabrodzić sie twoi
Cui Łachu: To gdy chłopstwo głupie ruminiue
Wczolo Wojskopoteżne Ordę przystepnie
Ku walom zblizyń sy sie jako obseż skoczy
Kozak też owe sturzmy tym ohotnicy toczy
Mysli żołnierz: Tu niebo ch ba nas ratuie
Abo Pani Niebiesta żywot nam darmie
Nie traci iednak serca / przez to wrodzonego
Strzelbę naprzod odpiera Pohánca brzydkiego
Ktory trupem w tym placu swoim vstrąchony
S przyczolney nietak bárzo nastepne strony
W tym zwalow Wiśniowiecki wypada z swoimi
Ku sturmem nie dobytym Neżami dżelwemi

Synowiec nie odrodeł pomaga ochoty
Pokazuje wizerunek Wiśniowieckiej Cnoty
Sieniawski, też z Sobieskim tego pomagają
Serce wszyscy żołnierzom dobrego dodają
Ktore palą do szczebu z ich Artylerią
A żołnierze Poganią Rus' ochotnie bują
Tym Ordyncy posilki z boku gdy gotują
To wodzowie z okopów kiedy wpatrują
Dzielą małe od wałów swych Rycerzow siły
Ktore Księciu w posilku ziraz nastąpiły
Lecz huku dobrze wiadow X i zę Tatarskiego
Konczy dzieło z Rusinem boiu zaczętego
Nazad iż powracając posilki potyka
Do których sie zwrodniong swę ludzkością zmyka
Dziękując za ochote aći odwagznemu
Winiszua szczęścia Księciu, zdawną Rycerstwem
Známenią nie staran tę Poganiń plaga
Powtorzona sunie sie do wałów odwago
Animując Molodcow abo wy tu wache
Zdrowia wiec polożycie: albo pyshny Łąże
Garlem tegorzyplacis: alboli w Poganiście
Obłowem dostanieś sie/rece Bisurmanistie
Tak śmierć iako nie wola za Oyczynie mila
Syn Koronny odpowie w tym hultayska śilā
Swę probuie potegi razem powtorzonym
Ze wzech stron następując a nie przeliczonym
Leżąc gminem do wałów/ w tym Kapelan pobożny
Modły Bogu oddaje by zamysł niezbożny

Nie

Nie odnosil poćiechy / a garstka wiernego
Chrześcian ludu nie słá: do nie vžystego
Pogánia miewoli: a niebo sawuie
Sercom mnożtewem ścisnionym / zdrowie obiecuię.
Jakoż dobry Bog z nieba / z posilką pośpieszył
Wzawietym przedsiwžieciu / ozych nie vciechył
Ligl na placu bezecny z vmyslem halony
Zniebiskiego wyroku dżilnie odpedzony
Miechaję mu Concepty / w głowie mu sie roi
Gdy żołnierz nie vstrażon kū boiowi stoi
Zainszony Poganiec nowy Concept knuje
Smierć biednym obleżeńcom / misternie gotuie
Gdy Lipiec dżien dwudziesty / a piąty / swoj toczy
Wnet świtaniem názaiutrz / nowy fortel zoczy
Obleżeniec testliwy: o ono swe waly
Łokciem wyższe / od Polskich / chłopi wysypali
Nie vstrażon fortelem / Conceptu nowego
Siedzi Polak w wałow pilen okna swego
Slonce zas w Poniedziałek skoro rozświeciło
A hultayswá w tych wałach / pełno sie ziawiło
Dadzą Salue z długich strzelb: w ten czas nie iednemu
Zdraycy kiebu pomogły / żołnierzowi cnemu
Wiec nie lza / tego wziemie / a garstka została
Ktora odpór potężnie / hultayswá dawała
W huku kilka takowym dni / z sobą strawili
Lecz gdy meźnie żołnierze mnożtewu sie stawili
Znowu Tatar tentuie / aby pokoy iaki
Stągl / z tym že to mnożtewem / a miedzy Polaki

W Niedzieli pierwshy wten czas / dzien swoy Sierpien
Gdy tenze Bisurmaniec / o pokonu gedzi (pedzi)
Ostatia wrzawa troch a z ku wieczorowi
A hultaystwo z Polakiem / to y owo mowii
Ci glosem swym zdradzieckim wolai: Panowie
Co potym marnie zginge Mosci Lachowie
Raczey sie wespole znami / mieycie do pokonu
Wzajemnego przedstawshy Marsowego boju
Na co Solnierz odwazny / tak zaraż odpowie
Vznaćie Bozey zemsty / nad soba chlopkowie
Sa te wase Hultaystwo / kiedy y Bozem
Niedaliscie pokonu domowi swistemu
Sam teraz volnia / snac przed Bogiem trupi
Saczym was z tym Poganskem mala garztká lupt
Nadzieja ze do konca / vznialski Bozey
Ta malosc Wojska tego / żywosc psom poloży
Swashych trupow / y dzieci potym wykorzeni
Gdyby isc tym przekladem z Pany swemi mieli
Wiec starzynie ni ten czas wiecsey nalezalo
Co wzniczonym pokonem / traktowac sie miało
Ktorzy rada taimu z soba vchwalili
By lubo zdradzieckimi kunszy nie gardzili
Posylaj trzech Postow: w przod Nowogrodzkiego
Chorazego Kisielu dwoch zasie do tego
Przydaja y rozumem swiadomych y woyna
Porucznikow wojskowych / ktorzy nie tak stroyno
Biora sie w swey finictey / meżnie k zainzonym
Sercem idęc ochoitnym / nic nie vstrechonym

Sposo-

Sposobu chłop mniet wiadom/ Postow tak trakty.

Glowe pierwey Tabakę sobie przyprawuie
Potym gdy raz y drugi mowe swą zaczyna

Choraży / tu przyjazdu co iest za przyczyną
Ow dobrze chytre głowe gorzałka zalawhy

Legat Audiencja/ posłom năzym dawhy?
Przerywa mowa swoia: Tak iż künne w glowie

Wiem ja gwoli czemu to iestescie Lachowie
Lecz nie wiele ja zwami bede rosprawowal

Dosyć zem wam do tych czas/ we zdrowiu folgował
Teraz/ iż han Jego Mosc Pan moy Milosciwy

Waszych wodzow v siebie/ widziec predko chciwy
Swostkien wespół zapędzić/ do Ord ma swych wolę

Y w Turecka zaprzedać / nie zbytq nie wolę
Zaczym ja dumom waszym / iessze vfolguis

Co na to odpowiecie niechay rad vczuis
Przypomina kontrakty pamietaj ze one

Choraży w Pereaslawiu / z sobą namowione
Mial poddany poddanym Panow swych zostawac

Kozak zas iako zdawną/ swym trybem woiować
Lecz nie własne swe Pany ale wzystkie siły

Do Paganstw / takiechmy byli namowili
Sprawa z Grubianinem / iak spärzony stoczy

Cu owdzie powracajac swoje chitre oczy
Y bez wstydu waży sie/ to posłom powiedzieć

Lachowie/ nie bawiąc was chcecieli wy wiedzieć
Jesli wprzod mi wydacis wzystkie trzy hitmany

Xiazęcia z Koniecpolskim yte inje Pany

Szyble

Szable wáże z Armatą pod nogi mi daćie
Dopiero wzdrawiu swoim folg iakich deznacie
Wezdrgną sie Szlachta Polska/ zatákiem mowy
Na ktorą to Porucznik tak ieden odpowie
Bładzi twa wierz Hetmánie tak pierzchliwa mowa
Kadze ja Collegowie by wiecę y słowa
Na tak mowe bezecna vmrzeć raczey wole
Nizli tak dyfkurować przybezecznym stole
O Oyczynie y Braciey a tak inż do czego
Wiedzie cie takie szczećie czyn je zanžietego
Przedsięwziecia sw oj koniec my z tym odiezdzamy
że na placutym naſze w hyskie garla damy
Troche to bezrozumny mowa zapalony
Poyrzy po swych Molodcach wte y owe strony
A ci paterza na posły iakoby ſaleńi
Bog sprawił je wezdrawiu z tamtad wypuſczeni
Sam Sepherkazy aga lubo to Poganiſki
Czlek gdy vyrzy poſtepeł tak grubiāński
Sam z potega Ordyncow ku walom prowadzi
Poſlow naſzych: My braciey je wezdrawiu rādzi
Tak bezecna odprawe gdy żolnierz vczuie
Ja odwage wspomniana braciey swę dźiekuje
Załosny mowinie zaſ słysząc cierpieć biedy
Do iakowej Oyczynā przychodzi chidy
Gdy chlopſki wierz a naſzje Poddany panuje
Wolnemu džiedzcowi chlop swoj roſkazuje
Do czegoż cny narodzie paterz Polski przychodzi.
Bisurmanięc w domu twoym za ſyje cie wodzi.

Pomy

Pomyślac w syfey rżeką niech to cierpią owie

Co sie w worki fundua my vmrzeć gotowi
Przemysłaią by serca nie vstrązonego

Kunst pokazac Poganom/ dzielą Rycerstiego
Wycieczka wypadała na vbeżpieczonych

Gdzie zastąpią czescią snem/ czescią też vspionych
Przyrodzonym truneczkiem: ci piiani koczuią

Ci o Łachu bezeczną geda pałczekuią

Tych biis tych za syje do wodzow prowadzą

W rozruchu tym/ hanowi znac/ samemu dądz
Wpada na kon Ordyniec a ku posilkowi

Wlaśnie iak by halony bieży Rusinowi

Lecz traſil po harapie/ nie mogł za trupami

Posilkowac: muž w Lament wiec zpobratymami

Ciż żalem Kellacia tey bitwy takowa

Daia swym pobratymom/ rzecz wiodąc wte slowa
Nic washa protectia Pany Bisurmancy;

Biu nas w maley garscie Łachowis Pohancy

Nie tak hetmán/ nas wabięc z domow obiecował

że Tatar bedzie znami żarowno pracował

Wy w ziemi naszej/ wczesu swego zażywacie

O krew ktora sie leje Braterska miniey dbacie

Patrzcież czego odważni/ Łachi narobili

Zbraconych waszych trupow ile polezyli

Bisurmancy nie na to/ on hem animuj

A zniemi sie wespolek wetowac rugnia

Choragiwie wtey to bitwie/ zdobyczne wywieża

z pracy swej lubo krawahey żolnierze sie cieß

Bogu swemu zádáry takowe džiekuia
že siebie y Korone iak mogac ratuią
Szosty dzien predko po tym Sierpnia nastepnie
Tu Polak w wale siedzacy glos taki ucznie
Kusin Lacha za Szachá przedanie iak swego
Tatarowi/ choc iescze/ Lach niewreku iego
Wte nadzieie ze strashne porobil drabiny
Co Lach slystec iescze z tey odpowie przyczyny
Wie tryumphuy Pohancze/ da Bog Polakowi
Ze na niejze obiesic/ kaže cie Mistrzowi
Glupi wneztwo nie w Bogá dusza a swawoli
Nawykley wygadzaisc/ garlo swedac woli
Wiec temiz drabinami/ zwieczora wymierza
Hästo dawshy skoro zdzial trzy razy vberza
Po pobudce: iakoż też przed switem godzina
Tak sobie postepnie/ Chmielnicki z Druzyną
Podsyciwszy Molodcom gdy czas naznaczony
Przychodzil by swoy zamysl konczył vmyślonys
Bebnem wprzod/ po Rycerstu Piunicow po klućil
Opulnocy lecz wsyskich nie zaraz oczucił
Godzina przed switaniem/ zdzial Hästo wyprawi
Do Junakow na kolo wielkie pulki sprawi
Ktore Sierpnia siodmego/ swe szturmy zaczeli
Lecz nie duga szтурmuiąc iedzi odpoczeli
Bez duż na tymże placu deudzy specyaly
Porwawszy za swoimi ieczą leczac waly
Tatarzyn iak myśliwiec/ chciwy vpatruię
Jeżeli Polak walco swych/ nie odstepnie:

Ale

Alle skoro včichli ich Pobratynowie
Džicy z pola zjezdzaia / zewžat Tatarowie
A Polak zas za wzytkie te Niebieskie dary
Bogu iako zwyciezcy oddaie osiary
Wsytko nie takiakos chcial przeklety Kušnaku
Ulie do twego wzechmoeny Bog obraca smaku
Azali tez vſanie twoa głowa ſalonu
Poniewaz zna wyższego wola niezłączona
Szalony nic na Boga w swoie dusza sily
Lubo ich zloſki iego wiele nadwoſtlili
Uparty z swa chitrością na krew własnych Pánów
Zatrzymnie odęnia do dnia Bisurmanow
Sam zamyslow by dopial swa ſalonu głowę
Greci a w tym wymysla inwencja nowa
W nocy tez to Drabiny / do gory w swe waly
Ulie folgując robocie dość chytrze w kopali
Te wzwykly iakoby wieże skoro wywyzhyli
Strasniyei obležencom iuž na ten czas byli
Alle że ci obrali / za Gyczynne mila
Smierć za czym wytrwać mięsza to rycerstwu bylo
Ztych właſnie iak do Žubrow / ci z draycy strzelaja
W tym sie chlopi do lotrow kupami przedaisz
Ono ſzyci iuž nedzy rzetelnie powiedz
Tym beſpieczmey hulteie / w tych kurnikach śiedz
Z zamku do tych z armaty / skoro wypuſcili
Džilo ich choc misterne a ni tze pokazili
Juž tez wojsko y wprachy bylo zubožalo
Dla czego tych kurnitor hultaysi wo nie mało

Narobilo; z których nás dobrze dosiągali
Stąd staryny wojskowej siła nastrzelali
Zawdzięczne komu sie co w tym razie dostanie
Tużż ze w swych zamyślach Hultay iuż wstanie
Aż sie wkrótce otworzy a ow contracum
Szwey Rely i Popami o zdrowie targuię
Wojska: żeby mogliako/ chociaz podkopami
Włowic czynne wojsko/ zdrąycami Popami
Z ktemi przez zdradzieckie znosi sie piśanie
Pewien jetym fortelem obożu dostanie
Owi sie na te strone y owe wahać
Chmielnickiemu o nedzy znac wojskowej dąć
Wdálże sie z nim nie wdaiąc zdradzieckie traktaty
Lecz w chitrość y bez tego Chmielnicki bogaty
Podkop czyni pod miasto co gdy poszreżono
Wycieczka na kopaczow perwey vderzono.
Z których wojskowy ieżyka wodz dobrze sprawniony
Potrzebny kunst wymysla miastu do obrony
Kopac fosse przeciwna kaze/ tu chytremu
Ktora strażny dopiero chłopstwu swawolnemu
Ten fortel nie pośledl zaczym gdy nie staie
Conceptow: do poteżnych walow sie vdaię
Gdzie rokuje zmolodci żadni rady dalszej
Wiadomemia molodczy przychilności węsey
Swiadom tego z iakow tu śliccie odwaga
Tu mi rádzcie iakowa tych Lachow przewaga
Mogl dostac y oddać ich swoiemu Carowi
Da czym tak sie kożdemu zdalo molodcomi

W czzech

W oczach tych/ Hetmenie nás/ w hýsko sie to džialo

Jak poteźnie wojsko two Lachow dobywało

Ale że sis ná jedno widzim odwazyli

Watpiem bysmy iákimi/ ich hтурmi dobyli

Niech Lach siedzi w kurniku/ my strzelba poteźna

Bedziem twać ich codziennie/ sile/ niedolezna

Obaczyß w krótkim czasie/ či y wciestkim smrodzie

Bedęc: iako to wiemy/ y wniemniewysshym glcdzie

Co oboie gdy dlużey/ dokuczy Pohancom

Sniadniey ich wrece dámami názym Bisurmancom

y bez prace Junakow/ z názą wielka sława

Tak te rads przekleci hultáie odprawią

Kozdy idzie do wálow/ zaraž že z armáty

Salue dädza tu názym/ cny Polaku a ty

Mežnie znošísz/ lub z hwanikiem/ te przeciwne sili

Affektem zapalony/ tu Oyczynie milý

Niebo samo przeskoda dezd vstawnie leie

De tak cicho pohaniec siedzi co sie džieie

Zolnierz myšli testliwy že nie wáiszyka

Šaczym sie wycieczkami/ co raz/ do nych zmyka

Doznawa láski z nieba tam nie omyloney

Kladęc trupa dostatkiem/ z tey y owy strony

Nic pracy co godzinne/ wten czas nie wádzili

Zolnierz mile przymowál/ o sobie rádzili

Nowiny niedzy wojskiem/ tym czósem lataią

De posilki poteźne/ názym przybywaia

Ktore lubo nie perne/ zolnierz Triumphuie

Bogu ži tak wesola nowine dži kuje

W tym Bog serce sprawujesz lachcicā iednego
Lub zdrayce/ który przizz cie/ sposobu takiego
Zażywa/ wypisan sy/ list v kreca nicią
Lub zdradziecką wyciąga luk swojego prawicy
I tak to wymyśl wsy ku walowi zmierzy
Ta strzala przed Xiecyim salaszem vderzy
Porwaj oznaymua/ czuly Xiaże stoczy
Nie wielom pokazując kunst misterny z oczy
Czyta alic przestroga; ia Szlachcic vbogi
Radnym z duże niewiedźc wazhe Polscie progi
Lecz trudno przed zdraycami; ale prawde piše
Co zniemi Conversuige/ za nowins syfze
Krol Jego Mość na od siecz/ iuż z potegą w drodze
Tataryn z pobratym swym w wielkiej iest twodze
Przestrzegam by zwieczora takiż też ku dniowi
Dobra straż dawaliście swemu Obozowi
Już silo nie wskraiaż sami sobie tuż
Wię zdradę wasz wzjac ebožieszcze sie potuż
Ta nowina ias przedko gruchnie po obozie
Každy weskchnie do nieba zdarz že mocny Boże
By wesola nowina skutek swoy odmiosła
A hecześliwa godźina/ Panā nám przyniosła
Dopieroż by Ruska krwi z Pogánska zmieszana
Potegi hecześliwego doznala bys Panā
Iuż w traby po Obozie ku czci Naywyżhemu
Ja w syfste dobrodziejstwa Chrystusowi swemu
Dziękujacy ciesza sie z wesolej nowiny
Z chukim wielkim wypadną do chlepsciej družny.

Or zie

Gdzie ospalych bespiecznie nabili nie malo
Sam i garzka nie wielka powracaja calo
Potwierdzic tey nowiny sposobem takowym
Szlachcic: strzala znac dajec fortelem je ozym
Wesolosc nie vstaje obchodza wodzowie
Z wesola waly twarza: Eby bitni mezowie
Nie dlugo ten pohaniec brzydki nad karkami
Bedzie wisial nashemi / dali Bog z silami
Slaczywy Krolewstwiem: Ten z wielka ochota
Niesie Panska swa glowe / wey Rycerska cnoto
Jakow od lubiącego masz zaplate Pana
Już teraz cne Rycerstwo smieley na Paganę
Na czym sie nie zawodza wyciezki cestemi
Otrywal pole żolnierz / trupami gestemi
W tym rada v Paganstwa z soba zbraconego
Ktora glowa zaczyna chitra / Chmielnickiego
Glos pewny ten Molodcy / że Krol tu przybywa
Lachom tym fu od sieczy: za czym nie pierzchliwa
Na tu byc wasza rada ktora ja woinie
A ta iakowali iest niech proste vczuie
Na co zdziacy powiedza tak by sie nam zdalo
Zeby tu w tych okopach Hultaystwo zostało
Ktoryby zabawiali tych tu okrytkami
Siedzec ja gotowem w iamicach okopami
Ty bily z Kommonikiem zlaczaj Tatarskim swoje
Na zwykle tu Krolowi / ciagni szczescie twoje
Ci sie pewnie z okopow / tych tu nie wybuu
Lub sie tez to Hultaystwo y krwie swej napiia.
Nam

Nám idzie opotege ktora násťepuje

Nie wiele tu/ znaďmaly żołnierz náwojuje

Mársli nam nie pończęści/ iły Milosćimego

Páná znájce: vpádniem/ do nog Pánstich iego

Vprośiem milosierdzia/ ktore závſe znamy

Gdy poklon/ jako własnym/ swym Panom oddámy

Pochwali tak rade bieży ku Hánowi

Ten ná kon wsiada zaráz przeciwko Krolowi

Rus zdraycy ze Žborowá wiedzieć chlopstwu daję

že posilki Rycerstkie rozno sie ściagaję

Noč na niespodzianych/ złodziejstwo nápádnie

Záczym wojsku do bitwy nie przychodzić snádnie

To ze nie mey intentiey ná poczatkú bylo

Jako sie z oboyga stron wojsku powodzilo

Przy boju/ tam to Pánstym; ia do swoiey mowy

Wracam sie y opíše kunsztek chlopski nowy

Ale snać y tam Pánška čiesta reká byla

Ktorá ich do poddáństwa dawnego wróciła

Przemienienia Państiego/ Rusin odprawuje

Armáte ku poludniu párzymy gotuie

Da Salue z krzykiem wielkim biega kolo wálow

Czesto ku nam zmierzaję znośnych samopalow

Dżin wielki w nášym wojsku temu Tryumphewi

Ckliwi Regimentarze; nikt wpredce nie mowi

Spája džis v Rusniakow tak iedni rokuja

Dla czego zhoragwiami/ chlopi Tryumphuję

Nie ziemamy co sie dzieje áž w nocney rozmowie

Bozak obleżonemu znami chlopswu pon ie

Ach

Ach Bracia wiedzcie o tem/ połoy z Bisurmány
Będzie w krotce przestrzegam inaczey z Pánami
Wy z swemi postepuycie nie przydzie do tego
Byśmy sie wylamali z poddania dawnego
Torzełsy śami z sobą cicho lamentuia
Je o zastych Traktatach/ z Królem Pánem czuia
Nie wierzy czuly żolnierz/ a walu pilnuie
Choć chłopstwo o pokoniu zapewnym rokuie
Ná zaiutrz z switem rowno sposobem že owoem
Strzała leci do wałow : z Mansitulukiem nowym
Traktue Bisurmániec o Bráterstwo dawne
Z Jego Królewską Mćią a Rycyrstwo sławne
Odpor dnia potężny wojsku takt wielkiemu
Żaczym o milosierdziu myślic Thmielnickiemu
Przychodzi szable w lemiez obrocić a temu
Sam Bog wlożył Korone na głowę ktemu
Potkon oddać powinny spodziewam sie w krodce
Z ta do was nowina strzale moierzuce
Dopieroż po iezyka żolnierz stoczy chciwy
Wiedziec chcąc iesli affekt ku názym prawdziwy
Żaczym w boju flachcica dobrze znaiomego
Wiedzie żolnierz za syrie zdrayce Jlinskiego
Ten o bitwach żboron skich rzecz pewna prowadzi
Gdy go mistrz rozpalonym żelazem zawađzi
O liscie do Czarnoty pisany opowie
Czego sie Wiśniowiecki iako predko do wie
Chciwy Pan zawsze slawy do swoiej družyny
Nie glosze nic po wojsku/ niesinacney nowiny

Braci iamoi tak rzecze: Tak miec szesście chcialo
Jako mi sie po wzieciu nowin zaraz zdalo
Se iak predko ten zdrayca do Milosierdnego
Upadnie Miestatu zazywshy chitrego
Zdradzictwa tam nie chibnie onez to odniesie
Tak widze hoday trwaly pokoy nam przyniesie
Zazymy my nawykley zolnierze roboty
W ktorey washey ohotney doznawalem cnaty
Uderzmy na hultystwo za Boza pomocą
Rozgromiemy to zaraz choc ta ciemna noc
Po trzykrotna wyciezka tedy ich turbuie
Wojsko wszyscko na kolo: gdzie iezyk sprawnie
Byscie Cisic y drugi mieli kommonniká
Skupionego w Taborze pewnie rozbogniká
Dzisbyscie rozpedzili: w zolnierzu ochota
Wiec bracia y do koni konu mila cnota
Modzowie mieysce iedno wczesne vpatrzyli
Ktoredyby zolnierze na zdraycow stoczyli
Bupią tam Kommonniká Rusin ieden z oczy
Wnet z walow do hultystwa pedem wielkim stoczy
Przestrzega ci do Rydlow wnetze sie vdaię
Do wody nie przebytey skop wyrzucaj
Wiec na szesście piechota tego wetowali
Zolnierze y Valete nie zla chlopstwu dali
Tegoż dnia ku wieczoru Tatar iak halony
Pedzi koniem ku walom ztey y owej strony
Molaiac zabiegnie: Munstuluk Lachowie
Ktorego wnasze waly przyleli modzowie

Ten

Ten prawi: han sie z Krolem/ bráterską rozstali
Chłopi jas iako Pánu poddáństwo oddali
Wojsko nato przy nim že; což to zánowiná
Dla ktorey tu przwiedli/ tego Pogániná
Sam by to dal był Pan Bog/ by Rycerskie grono
Za czasu/ te do kupy/ było zgromadzono
Inakże by Traktaty pono zwámi byly
Psi by sie Bisur mańskię krewie wászey nápili
Bracia wászana palach/ przy gościncach stala
Žeby Rus/ z Polakami/ wojne pámietala
Dwajni w tym wodzowie/ w słowach tych hámnia
Skupy sie Wojsku rozeyše zaraż roskazuia
Posła z tym odprawiwszy czekamy inšego
Ktozyby nam oznaymil/ od Pána nášego
Gdyby tam do Traktatow iakich przchodzilo
Pelnoby y Poslancow/ ztamtad našich bylo
Tak wnieperwym pokonu/ pistek odprawili
Do boju iako zárosze gotowemi byli
W nocz chłopi/ Mir zwámi/ ná našich woláia
Ogólna przecie po części zdradziecko dawáia
Sobota nastapila alic sie ármuiä
O powrocie Hetmána iuž snadž swego czuiä
Ten hykiem okazalym/ po gorze sie snuie
Že pokoy iuž prawdziwy/ n ten czas pokázuie
Lecz lubo po przysiedze zaraż ukazali
Smak szczerey zyczliwości/ kiedy ognia dali
Na przyjazd iako by to: Hetmána swoiego
Strzelbe swą obrocin sy/ do walu našego

Nie jednego ten Triumph żywota pozbawił
Kto sie jedno do walu / na Maydane ziąwił
Ba y Dachy zamkowe / poddanych vznali
Gdy zwierzchámi ná ziemie / od dział popadali
Kościol Boży gestemi przeszczelan kulami
Takowę traedyę mieliśmy z chlopami
Uż náši pokoiowi rádzi / ognia dądzę
Nie iednemu do boku lądonek przyzadzę
Tak sie známi w Sobote ci zdruzcy witali
Komissarze od Pana w tym že przyiachali
Nowiny wodzom nášym przynoszą takowe
že Król Pan náš rádzacy o Oyczyste zdrowie
Zawárl pewne traktaty zaciagnawshy strone
Teraz nam sprzećiwigają ná własną obronę
Oktorych wy bedziecie wiedzieć swego czasu
Teraz by was wywabil z takiego niewczasu
Hoyna reka odpráwil / z Państw swych Tatárzyná
Do poddáństwa zwytłego przywrocil Rusiná
Lecz że Hán Pretenduje pewno obietnice
W wojska Tutejszego / za czym za gránice
Rusyc sie ztąd nie mysli / póki mu nie dądzę
Wodzowie miedzy sobą w tym taimnie rádzię
Ná co záraz OSTROROG niemyślac odpowie
Gotowiszy polóżyc my / y džisia zdrowie
Uż strzez Boże ná okup pozwolic Pogáncom (com
Broniąc sie przez siedm Niedziel tym to Bisurman
By byl h in wolę swoie / do nášey stosował
Szczypiezone przymierze / z chlopami pepsował.

Laskę

Lászmy go Królewską w ten czas upewniali
Tey Ordynacyjodroblivey po Pánu doznali
Myśmy wsztyko straciwshy y gárla gotowi
Dać na co mu Komisjaż tak ieden odpowí
Wiec żeby Państwo Królewskich wiecę nie pladrował
Námowione przymierze by wcale záchował
My sie y bez Wmciow/ tego domyślimy
Sto dwadzieścia tysięcy/ Ordem pozwolimy
Lecz że tego wystarczyć/ záraz nie możemy
Oráde y rátunek/ Wásmosciow prosiemy
Až Potoczkí z ochotą záraz sie odzowie
Jam gotow/ za Wyczyźne/ ponieść swoie zdrowie
Zaczym iesiли Szlacheckim słowem przyrzeczenie
Se sume obiecana/ Ordem odwieżenie
Ja wzakład poyde záraz do Dworu Hánkiego
Rozumiem y wy słowa dotrzymacie swego
Ordem to gdy odnosha/ záraz pozwolili
Y tegoż dnia/ z swym koszem od nas odstąpili
Wilkudzieśiat sam Agá zostawshy tu koni
Czeka na Potockiego/ z którym Wojsko gońi
Błaha rzecz y pokonu mało nie skázla
Nie ostrożna karteczká czego nárobila
Ktora sie Chmielnickiemu/ do reku dostala
Tytulem buntowniczym onego nazwala
Zaczym piiani y napada/ Pisarza Lwowstiego
Jakaz to stálosc bedzie pokonu náhego
My zdraycy/ choć poddáństwo przysiegli Królowi
Jaki Tytuł zostawuie swemu Junakowi

Przychodzi do Obozu/ strachem nabiawiony
Nie miniejszym y kontemptem tam je nakarmiony
Tey karteczki nieczesney/ pyta Pryncypala
Na ktorego po wojsku wielka wrzawa wstala
Aż Trybem nie zwyciaynym/ z targow zaganiaia
Do Taboru/ tych ktorzy chleb/ Lachom przednia
Mlodoccy/ iako znnowu/ w hyskich powracali
Ktorzy sie wprzod z Taboru swa droge wytrali
Rychlož te swe zamysly/ hultaystwo zacniecie
Cześć taką iaka zawsze od nas odniesiecie
Solmerz rzecze odwazny: w tym sie sam hamuje
Opilym swym hultaiom zaśie roskaznie
Skoro tego bulawa te hultaystwo z oczy
Sam y tam tutajc sie kożdy z nich poskozy
Dziw przy takiej swawoli temu poslużenstwu
Jedynym tylko skiniением srogi swawolenstwu
Ten przez swego poslanca ledwie iż pokaze
Aż sie Mir/ ze w hyskich stron/ zarazem pokaze
Chlopstwo zaraz do domow swych sie rochodziło
Czym sie jego potegi znacznie vnniejszylo
Dwudzieszy piaty Sierpnia/ dżien kiedy nad chodzi
Kozak z swego Taboru switaniem wychodzi
Szuka rojnych sposobow/ iakoby z wodzami
Rimem widziec sie/ w Obozie Pana mi
Lecz je znieprzyjacielem/ chytrym sprawa byla
Tego mądra starzyny/ radą odmowila
Rospościera choragwie/ idzie bez zegnania
Wodaj bylo nie czekac pierwosiego witania

Uwž

Waż wrāde ruszyły się záraz z tego smrodu
Albo li też przycierpieć iescze troche głodu
Dla chitrey wykretnego zdrady Pogániná
Jeśli gdžie nie zasadźil swego pobratyna
Po gorachy polasach których pełno było
Dla czego áże w piątek wojsko się ruszyło
Do Króla Jego M posły wyprawili
Wodzowie na trzy pulki wojsko rozdzieliłi
Ku Lwowu przyciągnawshy one rozprawuią
Leże nedznym Choragiom rożne ukazuia
Sami na wczas do domow: a Wojsko zgłodzone
Rusza się swoim trybem wte y owe strone.

Takem skonczył / niechay kto po mnie poprawwie
Biegley hym Geniusom / mieysce zostawwie.
Mnie nie żadne pochlebstwo wvodzi do tego
Wolno kto chce poprawić džilá spisanego.

11. 4

